

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

Job Satisfaction of Private School Teacher Under Nakhonratchasima primary educational service area office 4

ดร.สาริกา เจนเขว้า
ผศ.ดร.เสวียน เจนเขว้า
รศ.ดร.ทองหล่อ วงศ์อินทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 744 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 250 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.941 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า One Way Analysis of Variance ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ด้านรายได้

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

* คณะศึกษาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา คณะมนุษยศาสตร์

จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จในงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ครูโรงเรียนเอกชน การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the job satisfaction of private school teacher under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 4 2) to compare their job satisfaction by age and experience. The population were 744 private school teachers under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 4. The samples were 250 by applying Krejcie&Morgan table. They were selected by the stratified random sampling and simple random sampling technique. The instrument was questionnaire with the reliability of 0.941. Data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation, one way analysis of variance and Scheffe' method.

The results revealed that

1. Job satisfaction of private school teacher under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 4 overall was rated at a high level. When considered in each aspect found maximum every aspects, The sides were satisfied with the maximum level orderly with work itself, responsibility, relationships with workmate. The sides with minimum satisfied was wages.

2. There was no significant difference among the personnel with different ages on job satisfaction in overall. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference in the aspects of work achievement and relationships with boss at the level .05, but there was no significant difference in the other aspects.

3. There was a significant difference among the personnel with different experience on job satisfaction in overall. When considered in each aspect, it was found that there was significant difference in the aspects of recognition, progression, policy and administration, Supervision and wages at the level .05, but there was no significant difference in the other aspects.

Keywords : Job satisfaction, private school teacher Primary Educational

บทนำ

โรงเรียนเอกชนเป็นองค์การทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดองค์การหนึ่ง ทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีแก่นักเรียนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงในทุกระดับการศึกษา ซึ่งโรงเรียนเอกชน

ได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ อยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนภาครัฐ เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น ตามไปด้วย นอกจากนี้ยังมีการบริหารจัดการที่มีอิสระ คล่องตัวมากกว่าระบบราชการ แต่อยู่ภายใต้การดูแล ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติการบริหารและการจัดการศึกษาเอกชนไว้ ในหมวด 5 ส่วนที่ 3 มาตรา 43 และ 45 (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2545 : 16) ไว้ว่า ให้เอกชนมีความเป็น อิสระในการบริหารและจัดการศึกษาภายใต้การกำกับ ติดตามการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา จากรัฐ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ และให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา จะเห็นได้ว่ารัฐบาลมองเห็น ความสำคัญของโรงเรียนเอกชนที่สามารถช่วยแบ่งเบา ภาระการจัดการศึกษาของภาครัฐได้ ทำให้รัฐบาลสามารถ ประหยัดงบประมาณในการลงทุนด้านการศึกษา เป็นจำนวนมาก

ครูถือได้ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญยิ่ง ในการบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพ เพราะครูเป็น ผู้วางรากฐานทางด้านการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติ ให้เป็นคนดี คนเก่ง และแข็งแรง มีคุณภาพตามที่สังคม ได้คาดหวังไว้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2543 : 284) หากโรงเรียนใดมีครูที่มีความรู้ความสามารถ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานสูง ก็ย่อมทำให้คุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนั้นมีคุณภาพดีตามไปด้วย ในทาง ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนใดมีครูที่มีความรู้ ความสามารถ แต่ขาดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้ว โรงเรียนนั้น ก็จะไม่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานเท่าที่ควร จึงกล่าวได้ว่าไม่เพียงอาศัยความรู้ความสามารถของครู เท่านั้น แต่ครูต้องมีความมุ่งมั่นและพึงพอใจที่จะ ปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถด้วย จึงจะทำให้ ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพหรือเกิดผลสำเร็จในงาน

ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจึงต้องตระหนัก และให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจของครูทุกคน ในองค์กร เพราะความพึงพอใจเป็นส่วนหนึ่งที่จะ ช่วยสนับสนุนให้บุคลากรทำงานด้วยความเต็มใจและ กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานถ้าบุคคลมีความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในทางบวก จะมีผล ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการเสียสละ อุทิศกาย แรงใจและสติปัญญาให้แก่งานมาก ตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีความรู้สึกหรือเจตคติที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในทางลบ จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจแก่งาน ทำให้ ไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ขาดความ รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลไม่คงที่แน่นอน อาจเปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสภาพ แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นผู้บริหารจึงควร ตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อที่จะได้ทำการแก้ไขปรับปรุงบทบาทหน้าที่ในการ ปฏิบัติงานให้เอื้อหรือสนองตอบต่อความต้องการของ บุคลากร เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจที่จะใช้พลังปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรเกิดความเจริญและประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (นเรศ ภูโคกสูง, 2541 : 7)

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งครอบคลุม พื้นที่ใน 3 อำเภอคือ อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว และ อำเภอสูงเนิน มีโรงเรียนเอกชน จำนวน 21 โรงเรียน ครู 744 คน และนักเรียน 17,197 คน ถือได้ว่าเป็น เขตพื้นที่การศึกษาที่มีจำนวนโรงเรียนเอกชนมากเป็น อันดับสองรองจากอำเภอเมืองนครราชสีมา จากสภาพ การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนในปีที่ผ่านมา พบว่า ครูเอกชนย้ายสถานที่ทำงานบ่อย ๆ หรือลาออกไปสอบ บรรจุเป็นข้าราชการครู รวมถึงการไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนที่มี การเปลี่ยนครูบ่อย ๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 อยู่ในระดับใด เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย คือครูที่มีอายุ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำนวน 744 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน จำนวน 250 คน เลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และชั้นเรียนที่สอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงาน และด้านรายได้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตการวิจัย

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงาน และด้านรายได้

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 1.00

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้

(Try out) กับโรงเรียนเอกชนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.941

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้
ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน พร้อมกับแบบแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับคืนมาทั้งหมด 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.0

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 240 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และ ชั้นเรียนที่สอน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์

โดยการหาค่า One Way Analysis of Variance เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ด้านรายได้

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ นักเรียนและผู้ปกครองให้ความเคารพนับถือและศรัทธาในความเป็นครู และความรู้ความสามารถของท่าน และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ การได้รับการยกย่องชมเชยหรือแสดงความยินดีจากผู้บริหารในผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน

3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความสำเร็จในงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ท่านสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้สำเร็จ และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ผลสำเร็จในงานของท่านสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนของท่าน

4. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาตนเองด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณธรรมจริยธรรม และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ การได้รับการส่งเสริมให้เป็นบุคลากรตัวอย่างของโรงเรียนหรือในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ท่านมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างเต็มกำลังความสามารถ และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ท่านมีอิสระในการเลือกวิธีการทำงานและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนและโรงเรียน

6. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ งานที่ปฏิบัติก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ งานที่ปฏิบัติทำลายความรู้ความสามารถของท่าน

7. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านนโยบายและการบริหาร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงานและความเป็นอยู่ของครู และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

8. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ผู้บริหารกำหนดอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานของครูอย่างชัดเจน และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ผู้บริหารปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรมและมีความเสมอภาค

9. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ผู้บริหารยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของครู และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูพบปะนอกเวลางานได้

10. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ท่านเต็มใจที่จะร่วมมือและช่วยเหลือในการทำงานกับทุกคนเพื่อความสำเร็จของงาน และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ เพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีกัน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

11. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านสภาพการทำงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนสวยงาม สะอาด ร่มรื่น และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ห้องพักรับประทานอาหารมีความเป็นสัดส่วนเพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

12. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านรายได้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ความเหมาะสมของ

อัตราค่าตอบแทน/เงินเดือนที่โรงเรียนจัดให้กับครู เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ รายได้ที่ได้รับจากการทำงานเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพพื้นฐานของท่าน

13. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จในงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

14. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า ด้านนโยบาย และการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

15. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 11-20 ปี และประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี กับ 11-20 ปี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

16. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 11-20 ปี ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี กับ 11-20 ปี และประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

17. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านความก้าวหน้า พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 11-20 ปี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

18. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านนโยบายและการบริหาร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5-10 ปี กับ 11-20 ปี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

19. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5-10 ปี กับ 11-20 ปี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนให้ความสำคัญกับการทำงานของครู เนื่องจากครูเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาเด็กนักเรียนให้มีคุณภาพเพื่อแข่งขันกับโรงเรียนเอกชนอื่น ๆ และกับโรงเรียนรัฐบาลในเขตอำเภอเดียวกันหรือในระดับเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้กลุ่มโรงเรียนเอกชนระดับเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการประเมินเป็นครูดีเด่นในระดับเขตพื้นที่การศึกษาด้วย ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องดูแลเอาใจใส่และให้ขวัญกำลังใจในการทำงานของครูอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของชนมน ฐานุชาติ (2548) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราชินี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน ด้านสภาพการทำงานเพียงด้านเดียวที่ครูมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านรายได้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนเอกชนได้รับเงินเดือนในอัตราพื้นฐานที่รัฐกำหนดหรือมากกว่าเล็กน้อย และไม่มีอัตราการเพิ่มขึ้นเงินเดือนแต่ละปีอย่างเป็นระบบและชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับครูภาครัฐที่มีอัตราเงินเดือน และการเพิ่มขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจนเหมือนกันทั่วประเทศ ซึ่งเงินเดือนหรือรายได้เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ครูมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจเป็นสาเหตุให้ครูมีความพึงพอใจด้านรายได้ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของดนัย ประสูตรแสงจันทร์ (2551 : 76) พบว่า ครู

มีความพึงพอใจด้านเงินเดือนและสวัสดิการโดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความเหมาะสมของเงินเดือนที่ท่านได้รับกับภาระความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความสะดวกในการเบิกเงินสวัสดิการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ และต่ำสุดคือสามารถอยู่ในสังคมได้ตามอัตภาพจากรายได้ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากจะมีความผูกพันและรักโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนก็ให้การยอมรับนับถือและศรัทธาในตัวครู นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีการปรับขึ้นเงินเดือนให้กับครูตามระยะเวลาการทำงานและผลงานด้วย ซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับครูที่มีประสบการณ์ทำงานนาน สอดคล้องกับผลวิจัยของกมลรัตน์ มีผดุง (2550 : 68) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประสบการณ์มาก และประสบการณ์น้อยในปัจจัยจูงใจและปัจจัยจูงใจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในแต่ละปัจจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือลักษณะของงาน และความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดอัตราการเพิ่มเงินเดือนครูทุกปี หรือสนับสนุนการสร้างรายได้อื่นให้กับครูโดยไม่กระทบกับงานโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถ

ดำรงชีพได้ และสอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เข้ารับการประเมิน หรือคัดเลือกครูที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นให้เข้ารับรางวัล หรือมอบเกียรติบัตรให้เป็นครูตัวอย่าง ทั้งระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และเป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดห้องพักครูที่มีความเป็นสัดส่วน มีวัสดุอุปกรณ์การทำงานครบถ้วน และเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานให้กับครูทุกคน

1.4 กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายการเพิ่มเงินอุดหนุนให้กับโรงเรียนเอกชนครบ 100% เพื่อให้โรงเรียนนำเงินดังกล่าวมาเพิ่มเป็นเงินเดือนครู

1.5 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการครูเพิ่มขึ้น หรือจัดสวัสดิการต่างๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในปัจจุบันให้กับครู

โรงเรียนเอกชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในขอบเขตด้านประชากรที่กว้างขึ้น เช่น ระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสม (Mix Method) เช่น การสัมภาษณ์ หรือการจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2.3 ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลาออกของครูโรงเรียนเอกชน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับจังหวัด

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ มีผดุง. (2550). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชนมน สภาธาตุ. (2548). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราชินี**. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- दनัย ประสูตรแสงจันทร์. (2551). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพ**. ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- นเรศ ภูโคสูง. (2541). **การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)**. งานนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2543). **นโยบายและการวางแผนหลักการและทฤษฎี**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.